

Maaseudun kehittämismäärärahojen jakoperusteet

KH 20.01.2025 § 26

Valmistelija kehitysjohtaja Sampo Kangastalo

Taustaa

Tornion kaupunki liittyi 1.4.2011 Tervolan, Rovaniemen, Ranuan, Kemin, Keminmaan ja Simon muodostamaan maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueeseen.

Tornion kaupunki ja Tervolan kunta ovat lisäksi samassa yhteydessä solmineet maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen perustamisen yhteydessä ostopalvelusopimuksen, jonka perusteella Tornion kaupunki ostaa Tervolan kunnalta maaseudun kehittämistä ja maaseutuelinkeinoja koskevia asiantuntijapalveluita.

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueelle sekä maaseudun kehittämissopimuksen piiriin kuuluvien tehtävien lisäksi Tornion kaupungin talousarvioon 2025 sisältyy maaseudun kehittämismäärärahoja (avustukset), joiden jakoperiaatteista ja määrärahasta päättää Tornion kaupunki. Avustusmäärärahojen jakaminen on yleinen käytäntö Suomen kunnissa ja niillä on merkitystä mm. maatalouden toimialan ja maatalousyritysten kehittämiseen. Tornion kaupungin avustukset maatalousyrittäjille ovat perua jo 1.1.1997 lakkautetun maaseutulautakunnan ajoilta.

Maaseuden kehittämismäärärahojen jakamista ja jakamisperusteita on käsitelty viimeksi kaupunginhallituksessa 23.1.2012 § 26 ja 21.1.2013 § 56. Jälkimmäisen päätöksen yhteydessä vuonna 2013 uudeksi avustusmuodoksi tuli maksullisen lomituksen tukeminen.

Tornion kaupungin hallintosäännön 24 §:n mukaisesti kaupunginhallitus päättää maaseudun kehittämisrahojen jakoperusteista.

Maaseudun kehittämisrahat on varattu keskushallinnon toimialan talousarvioon.

Määrärahaa varattiin vuonna 2024 maksullisen lomituksen tukemiseen 10 000 euroa ja muihin kohteisiin 12 590 euroa eli yhteensä 22 590 euroa.

Vuonna 2025 talousarvion määrärahavaraus on kokonaisuudessaan 22 970 euroa.

Esitys maaseudun kehittämismäärärahojen jakoperusteiksi 1.1.2025 alkaen (muutokset aiempaan **kursiivilla**):

Avustuksia esitetään myönnettäväksi seuraaviin kustannuksiin käytettävissä olevan määrärahan puitteissa.

1. Maksullisen lomituksen tukeminen

Tornion kaupunki tukee tuettua maksullista lomittaja-apua käyttäviä maatalousyrittäjiä vuosittain käytettävissä olevan määrärahan puitteissa. Tukeen ei ole erillistä hakua, maataloustoimisto maksaa tuen

samansuuruisena €/tunti, kaikille tuettua maksullista lomitusta käyttäneille. Tuki maksetaan kalenterivuoden aikana käytetyistä tunneista

2. Viljavuustutkimuksen ja *lanta-analyysin (lisäys)* kokonaiskustannukset perustutkimuksen näytteiden otto- ja tutkimusmaksuista korvataan 50 % alv-verottomasta

3. Viljelysuunnitelmakustannukset (tukimuoto poistetaan) **suunnittelumaksuista korvataan 50 % alv. 0 %**

4. Jalostussuunnitelmakustannukset *enintään 750 euroa / tila (lisäys)* suunnitelmamaksuista korvataan 50 % alv-verottomasta

5. Taloudellisuuslaskelmakustannukset likvi ym. (tukimuoto poistetaan) kustannuksista korvataan 50 % alv. 0 %.

6. Kalkitusavustus enintään 500 euroa/ tila (uusi tukimuoto) Avustus maksetaan vain kalkin osuudesta.

7. Maatilan jatkajan starttiraha 1.000 euroa/tila (uusi tukimuoto) edellyttää ELY -keskuksen myönteistä päätöstä nuoren viljelijän aloitustuesta

Muista tukimuodoista käyttämätöntä määrärahaa voidaan siirtää käytettäväksi ko. vuoden tuetun maksullisen lomituksen tukemiseen.

Avustus maksulliseen lomittaja-apuun myönnetään vähämerkityksellisenä de minimis -tukena.

Yllä olevilla muutoksilla voidaan paremmin tukea maatalousyrittäjiä heidän työssään. Viljelysuunnitelmakustannusten avustus katsottiin järkeväksi poistaa, koska siihen on saatavilla Ruokaviraston maksamaa NEUVO -rahaa. Toinen poistettava avustusmuoto eli taloudellisuuslaskelmakustannusten käyttö on ollut vähäistä. Muihin muutoksiin liittyen esimerkiksi lanta-analyysin lisäystä on toivottu asiakkailta viljavuustutkimuksen yhteyteen.

Kehittämismäärärahassummat pysyvät samana kuin ennenkin mutta kohteet monipuolistuvat ja sitä kautta palvelevat yrittäjiä paremmin.

Valmistelijan päätösesitys:

Esitän, että kaupunginhallitus hyväksyy oheisen esityksen mukaiset muutokset maaseudun kehittämismäärärahakohteisiin 1.1.2025 lukien.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Kujala Jukka

Päätösehdotus Hyväksytään esityksen mukaisesti.

Päätös Käsittelyn aikana jäsen Jari Sainmaa ehdotti jäsen Antti Kaarlelan kannattamana, että asia palautetaan valmisteluun. Jäsen Risto Välimaa ehdotti jäsen Antti Kaarlelan kannattamana, että asia palautetaan valmisteluun sekä pyydetään lausunto Tornion MTK:lta. Puheenjohtaja tiedusteli, että voidaanko Jari Sainmaan tekemä muutosesitys ja Risto Välimaan täydentämä muutosesitys hyväksyä yksimielisesti. Kaupunginhallitus hyväksyi tehdyn muutosesityksen yksimielisesti. Asia palautetaan valmisteluun ja asiaan hankintaan lausunto Tornion MTK:lta.

KH 03.02.2025 § 48

Valmistelija

Kehitysjohtaja Sampo Kangastalo

MTK-Tornio käsitteli järjestäytymiskokouksessaan torstaina 29.1. maaseudun kehittämismäärärahojen jakoperusteet ja totesi lausuntonaan:

”Ehdotus on mielestämme järkevä, koska NEUVO-rahaa voidaan käyttää viljely- ja investointisuunnitelmien sekä talouslaskelmien tekoon, mutta ei tuettaviksi esitettyihin kustannuksiin. Aloittavien maatalousyrittäjien starttiraha on hieno idea, kiitos siitä.

Kannatamme esitystä maaseudun kehittämISRahan jakoperusteiden muuttamisesta, mutta pyydämme huomioimaan, että NEUVO-raha voi jossakin tulevaisuuden leikkausbudjetissa kadota, jolloin pyydämme ottamaan asian uudelleen käsittelyyn.”

Lisäksi kaupunginvaltuusto kuuli valtuustoinfossa 23.1.2025 maaseutupäällikkö Tanja Häyrysen esityksen Tervolan yhteistoiminta-alueen osalta Tornion alueen maatalouden ajankohtaisia tietoja.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kujala Jukka

Päätösehdotus

Hyväksytään esityksen mukaisesti.

Päätös

Hyväksyttiin.

KH 22.06.2026 § 238
5505/00.01.01.02/2024

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@tornio.fi)
kehitysjohtaja Sampo Kangastalo

Tornion kaupungin hallintosäännön 24 §:n mukaisesti kaupunginhallitus päättää maaseudun kehittämISRahojen jakoperusteista.

Maaseudun kehittämISRahat on varattu konserni- ja elinvoimapaalveluiden toimialan talousarvioon ja ne ovat kunnalle vapaaehtoinen tukimuoto.

Tornion uudessa kaupunkistrategiassa (Rajaton 2035) on yhtenä tavoitteena alkutuotannon kehittäminen ja turvaaminen sekä maaseutuyrittäjyyden vahvistaminen. Maaseudun kehittämISMäärärahojen jakaminen vastaa tähän strategiseen tavoitteeseen.

Vuoden 2026 talousarviossa avustuksiin varattu määräraha on 22 590 euroa.

Avustusten jakoperusteissa on ilmennyt tarkennus- ja muutostarpeita, jotka kaupunginhallituksen olisi tarpeen päätöksellään muuttaa.

Alla on esitetty kootusti avustuslajit ja muutosehdotukset.

Avustuksia myönnetään seuraaviin kustannuksiin käytettävissä olevan määrärahan puitteissa:

1. Maksullisen lomituksen tukeminen

Tornion kaupunki tukee tuettua maksullista lomittaja-apua käyttäviä maatalousyrittäjiä vuosittain käytettävissä olevan määrärahan puitteissa. Tukeen ei ole erillistä hakua, maataloustoimisto maksaa tuen samansuuruisena euroa/tunti, kaikille tuettua maksullista lomitusta käyttäneille. Tuki maksetaan kalenterivuoden aikana käytetyistä tunneista.

2. Viljavuustutkimuksen ja lanta-analyysin kokonaiskustannukset perustutkimuksen näytteidenotto- ja tutkimusmaksuista korvataan 50% alv 0%

3. Jalostussuunnitelmakustannukset enintään 750 euroa/tila suunnitelmamaksuista korvataan 50% alv 0%

4. Kalkitusavustus enintään 500 euroa/tila avustus maksetaan vain kalkin osuudesta

Muutosesitys: avustus maksetaan vain kalkin osuudesta 50 % alv 0 %.

5. Maatilan jatkajan starttiraha 1000 euroa/tila edellyttää ELY -keskuksen myönteistä päätöstä nuoren viljelijän aloitustuesta

Muutosesitys: Maatilan jatkajan *kannustuspalkinto* 1000 euroa/tila vaatimuskriteerit ovat samat kuin nuorten viljelijöiden tulotuessa

Muutoksella pyritään kohdentamaan avustusmuoto koskemaan laajemmin nuoria aloittavia viljelijöitä sekä edistämään sukupolvenvaihdoksia.

Nuorten viljelijöiden tulotuen vaatimuskriteerit ovat luettavissa Ruokaviraston www-sivuilta: [Nuorten viljelijöiden tulotuki - Ruokavirasto](#)

Muut kehittämismääräraha-kohteet pysyvät samana kuin ennenkin.

Muista tukimuodoista käyttämätöntä määrärahaa voidaan siirtää käytettäväksi ko. vuoden tuetun maksullisen lomituksen tukemiseen

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kujala Jukka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy maaseudun kehittämismäärärahojen uudet jakoperusteet

Päätös

Hyväksyttiin.
